

ophæve samlivet. I øvrigt svarer bestemmelsen til den gældende § 9, stk. 1, hvorefter en sådan aftale om ophævelse af fælles forældremyndighed er gyldig, blot den anmeldes til statsforvaltningen.

Til § 11

Bestemmelsen omhandler tilfælde, hvor en forælder ønsker den fælles forældremyndighed, som er en følge af den legale ordning efter lovforslagets § 6 eller af en omsorgs- og ansvarserklæring efter lovforslagets § 7, stk. 1, eller af en aftale efter lovforslaget § 9, bragt til ophør og anmoder om at få forældremyndigheden alene. Bestemmelsen medfører en væsentlig ændring af den gældende retstilstand, hvorefter domstolene er nødsaget til at imødekomme ønsket om ophævelse af den fælles forældremyndighed og tillægge forældremyndigheden til den ene af forældrene.

Efter lovforslagets § 8 gælder det klare udgangspunkt, at forældrene har fælles forældremyndighed, og at den fælles forældremyndighed fortsætter, selv om forældrene har ophævet samlivet. Bestemmelsen kan i særlige situationer omfatte tilfælde, hvor forældrene på aftaletidspunktet lever sammen, men agter at ophæve samlivet.

Efter lovforslagets § 11 kan retten kun ophæve den fælles forældremyndighed, hvis tungtvejende grunde af hensyn til barnet taler for det. Bestemmelsen fastslår et grundlæggende princip om, at et barn har ret til to forældre, hvilket indebærer, at forældrene – uanset at de ikke lever sammen længere – skal tage ansvar for barnet, dels ved at drage omsorg for barnet, og dels ved at samarbejde omkring væsentlige beslutninger om barnets forhold. Det er også begge forældres ansvar, at der er samvær med den forælder, som barnet ikke bor hos. Afgørelsen skal træffes ud fra, hvad der er bedst for barnet, jf. lovforslagets § 4.

Det kræves efter § 11 ikke, at der er enighed mellem forældrene om samtlige spørgsmål vedrørende barnet. Det centrale er, om forældre kan håndtere deres eventuelle uenigheder på en sådan måde, at det ikke går ud over barnet.

Der må imidlertid ikke være så svære og uovervindelige samarbejdsproblemer mellem forældrene i forhold til barnet, at det positive for barnet i, at der dømmes til fælles forældremyndighed, overskygges af forældrenes alvorlige konflikter. Vurderer retten, at forældrenes uenighed og konflikt i forhold til forskellige forhold vedrørende barnet eller samarbejdet herom, er så voldsom, at barnet lider under det, må retten ophæve den fælles forældremyndighed.

Det gælder også, hvor den ene forælder har udøvet vold eller lignende mod den anden forælder, barnet eller andre i familien. Voldsudøvelsen kan påvirke familien som helhed i en sådan grad, at det ikke kan antages at være i barnets interesse, at der i disse situationer skal dømmes til fælles forældremyndighed. Det samme vil være tilfældet, hvis der er sket seksuelle krænkelse af barnet, den anden forælder eller andre familiemedlemmer.

Skyldes konflikterne omkring samarbejdet og barnet, at den ene forælder uden påviselig grund har forsøgt at hindre den anden forælders kontakt til barnet, må retten anlægge et fremtidsorienteret perspektiv ved vurderingen, af hvad der er bedst for barnet. Det må således tillægges stor vægt, hvem af forældrene, der har bedst evne til at samarbejde og dermed på længere sigt kan sikre barnets samvær med den anden forælder. Der henvises til pkt. 4.10.2. og 4.10.3. i de almindelige bemærkninger om samværschikane.

Inddragelse af børnesagkyndige, f.eks. ved en børnesagkyndig undersøgelse, kan medvirke til en afdekning af, om konfliktniveauet mellem forældrene er af en sådan karakter, at det ikke vil være til barnets bedste, at der dømmes til fortsat fælles forældremyndighed.

Det kan som udgangspunkt heller ikke anses for at være i barnets interesse, at der dømmes til fælles forældremyndighed, hvis en forælder er uegnet som forældremyndighedsindehaver, f.eks. på grund af massivt misbrug, en alvorlig psykisk lidelse eller andet, der gør forælderen uegnet til at deltage i væsentlige beslutninger vedrørende barnets liv.

Der kan også være tale om, at en forælder ikke er interesseret i at varetage omsorgen for barnet og ved sin adfærd har vist, at den pågældende ikke har til hensigt at deltage i barnets liv. Det kan f.eks. være en forælder, som efter samværspraksis ikke vil få samvær – eksempelvis fordi den pågældende ikke har formået at være i stabil kontakt med sit barn eller har været fraværende i barnets liv i flere år, og den manglende kontakt kan tilskrives samværsforældrens egne forhold.

Adgangen til at dømme til fælles forældremyndighed kræver, at mindst én af forældrene ønsker den fælles forældremyndighed opretholdt.

Retten skal under sagen foretage en almindelig bevisbedømmelse af, om der er tungtvejende grunde til at ophæve den fælles forældremyndighed. Det vil således være naturligt at få belyst, hvad der er baggrunden for ønsket om at få ophævet den fælles forældremyndighed. Den forælder, som gør gældende, at den fælles forældremyndighed skal ophøre, må derfor